

Stockholm 17 juni 2024

Remissvar på Regler om avstängning av statligt anställda (Fi2024/00814)

Förbundet har beretts tillfälle att lämna remissvar på rubricerad promemoria.

Sammanfattning av promemorian

I promemorian föreslås att regler om avstängning av statligt anställda ska införas i lagen om offentlig anställning (LOA). Sammanfattningsvis föreslås följande:

- **Avstängning:** Ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart. Bestämmelser om arbetsgivares primära förhandlingsskyldighet ska inte tillämpas för sådana beslut.
- **Lön och förmåner:** En anställd ska få behålla sin lön och andra anställningsförmåner under avstängningstiden, om inte kollektivavtal säger annat.
- **Domstolsprövning:** Ett avstängningsbeslut kan prövas interimistiskt av domstol.
- **Doktorander:** Avstängningsmöjligheten föreslås inte omfatta doktorander som har anställts enligt högskoleförordningen.
- **Statens ansvarsnämnd:** Nämnden ska besluta i frågor om avstängning för vissa kategorier av arbetstagare, inklusive chefer för internrevisionen vid myndigheter.

Författningsförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Allmänna kommentarer

Akademikerförbundet SSR anser att det är bra att betänkandet Rätt och rimligt i staten (SOU 2020:8) här kompletterats med förtydliganden i fråga om reglerna om avstängning av statligt anställda.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslaget att undanta doktorander från den krets som med stöd av LOA kan bli föremål för avstängning från arbetet. Till de

skäl som redovisats i promemorian önskar förbundet lägga till att doktorandarbetets forskningskaraktär är en omständighet som särskiljer doktorander från andra statliga anställningar. En avstängning är en ingripande åtgärd mot en anställd. Förbundet vill därför särskilt understryka att värnandet av den akademiska friheten måste betonas i uppdragsbeskrivningen till den utredning som förbereds i Utbildningsdepartementet rörande komplettering av förslagen i betänkandet SOU 2021:83.

Särskilda synpunkter

Akademikerförbundet SSR är särskilt kritiskt till förslaget att undanta arbetsgivares avstängningsbeslut från den primära förhandlingsskyldighet som följer av 11-14 §§ MBL. Hur förslaget motiveras framgår inte tydligt. Såvitt förbundet förstår tycks skälen vara den tidsbrist som ofta gäller i situationer där avstängning kan bli aktuellt. Förbundet anser inte att de skälen motiverar ett så kategoriskt undantag från förhandlingsskyldigheten i ärenden som har en ingripande verkan på den anställde. Arbetsgivarens primära förhandlingsskyldighet är en de bärande principerna i den svenska arbetsmarknadsmodellen. Svenska fackförbund har i åtskilliga situationer visat sig ha kapacitet att mycket skyndsamt hantera för arbetsgivaren brådskande förhandlingar i såväl kollektiva frågor som individärenden (t.ex. under covid-pandemin). Därtill återfinns i MBL regler som ger arbetsgivare rätt att ibland annat mycket brådskande situationer besluta om och verkställa beslut innan förhandling ägt rum (se 11 § 2 st MBL). Förbundet avstyrker därför förslaget att undanta arbetsgivares avstängningsbeslut från den primära förhandlingsskyldigheten i MBL.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker promemorians förslag att göra det möjligt att låta domstol interimistiskt pröva arbetsgivares avstängningsbeslut.

Akademikerförbundet SSR avstyrker promemorians förslag att inte i lag tidsbegränsa arbetsgivares avstängningsbeslut. Förbundet anser att den tidigare regeln i Villkorsavtal-T, som medgav avstängning trettio dagar per tillfälle, bör tjäna som förebild istället.

Akademikerförbundet SSR tillstyrker förslagen om att särskilda regler ska gälla avseende avstängning av fackligt förtroendevalda.

Sammanfattning av förbundets inställning

Förbundet *tillstyrker*

- Förslaget att undanta doktorander från avstängningsreglerna i LOA.
- Förslaget att möjliggöra för domstol att intermistiskt pröva avstängningsbeslut.
- Förslaget att låta fackligt förtroendevalda omfattas av särskilda avstängningsregler.

Förbundet *avstyrker*

- Förslaget att undanta avstängningsbeslut från arbetsgivarens primära förhandlingskyldighet.
- Förslaget att avstängningsbeslut ska gälla tillsvidare.

Heike Erkers
Förbundsordförande

Mikael Smeds
Chefsjurist